

TRIUKŠMO PREVENCIJOS PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOSE VIETOSE TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Triukšmo prevencijos Prienų rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato triukšmo prevencijos viešosiose vietose teisinius pagrindus, triukšmo valdymo subjektų teises, pareigas, triukšmo kontrolės ir atsakomybės tvarką.
2. Taisyklių tikslas – reglamentuoti veiklos, kurią vykdant viešosiose vietose skleidžiamas triukšmas, valdymą, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio ir užtikrinti žmonių gyvenimo kokybę.
3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymu (toliau – Triukšmo valdymo įstatymas), kitais įstatymais ir poįstatyminiais teisės aktais, reglamentuojančiais triukšmo valdymą.
4. Taisyklės netaikomos paties asmens keliamo ir jį veikiančio triukšmo atvejais, esant triukšmui darbo vietose ir transporto priemonių viduje, taip pat triukšmo dėl karinių veiksmų karinėse teritorijose atvejais.
5. Šių Taisyklių Prienų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje privalo laikytis visi fiziniai ir juridiniai asmenys.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Triukšmo valdymo įstatyme ir kituose triukšmą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.
7. **Dirginimas** – per apklausas triukšmo poveikio vietoje nustatytas bendruomenės nepasitenkinimas dėl triukšmo.
8. **Gyvenamoji aplinka** – nuolatinis bei laikinasis būstas, gyvenamųjų namų bendro naudojimo ir viešosios paskirties patalpos, gyvenamosios bei rekreacinės teritorijos prie gyvenamųjų namų.
9. **Stacionarus triukšmo šaltinis** – triukšmo šaltinis, kurio buvimo vieta yra nekintama.
10. **Tylioji viešoji zona** – urbanizuotų teritorijų zona, netrikdoma transporto, pramonės ar komercinės ir gamybinės veiklos triukšmo.
11. **Tylioji gamtos zona** – zona, netrikdoma transporto, pramonės ar kitų mechanizmų skleidžiamo triukšmo ir buitinės veiklos, kaimynų ar lankytojų keliamo triukšmo ar rekreacinės veiklos triukšmo.
12. **Triukšmas** – nepageidaujami arba žmogui kenksmingi išoriniai garsai, kuriuos sukuria žmonių veikla:

12.1. **buitinis** – paslaugų (kraustymosi, remonto, atliekų išvežimo ir kt.), buitinių įrenginių (prietaisų), žmonių ir gyvūnų gyvenamosiose patalpose keliamas triukšmas, sklindantis į kaimyninius butus, bendrojo naudojimo patalpas bei viešąsias vietas;

12.2. **gamybinis-komercinis** – įmonių technologinių įrenginių, pastatų inžinerinių įrengimų keliamas triukšmas bei triukšmas, atsirandantis iš pastatų aptarnavimo veiklos (ventiliacijos, kondicionavimo įrenginiai, mėsmalės, šilumos punktai, transformatorinės, prekių krovimo darbai ir panašiai);

12.3. **laisvalaikio** – renginių, eisenų, ceremonijų bei kitos laisvalaikio veiklos (kavinių, barų, restoranų, klubų, viešbučių ir kt.) keliamas triukšmas: lankytojų šūkavimas, švilpimas, dainavimas, grojimas muzikiniais instrumentais ar kitais garsiniais aparatais;

12.4. **statybų** – statybų metu keliamas triukšmas nepriklausomai nuo to, kas jį sukelia (mechanizmai, statybų darbai, transportas);

12.5. **transporto** – kelių, geležinkelių ir oro transporto keliamas triukšmas. Šiai grupei nepriskiriamas aptarnaujančio transporto (prekes pervežančio, atliekas išvežančio) keliamas triukšmas;

13. **Triukšmo ribinis dydis** – triukšmo rodiklio vertė, kurią viršijus triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ar mažinti.

14. **Triukšmo prevencija** – priemonių, mažinančių triukšmo šaltinių įvairovę ir (ar) skaičių, užkertančių kelią viršyti triukšmo ribinius dydžius ir (ar) mažinančių triukšmo šaltinių garso slėgio, galios, stiprumo, energijos lygius, įgyvendinimas.

15. **Triukšmo šaltinis** – bet koks įrenginys ar objektas, kuris kelia (skleidžia) triukšmą.

16. **Triukšmo šaltinio valdytojas** – triukšmo šaltinio savininkas arba kitas asmuo, teisėtai valdantis triukšmo šaltinį.

17. **Viešojoji vieta** – vieša erdvė (aikštės, skverai, parkai, gatvės, paplūdimiai, gyvenamųjų namų kiemai, viešasis transportas ir kita žmonių susibūrimui, poilsiui skirta vieta), į kurią turi teisę patekti visi asmenys ir kurioje būnant asmeniui keliami tam tikri elgesio reikalavimai: gerbti kitų žmonių teises, jų nepažeisti, laikytis rimties, netrukdyti aplinkiniams.

18. **Viešosios rimties trikdymas** – šauksmai, švilpimas, garsus dainavimas arba grojimas muzikos instrumentais ir kitokiais garsiniais aparatais ar kiti triukšmą keliantys veiksmai gatvėse, aikštėse, parkuose, paplūdimiuose, viešajame transporte ir kitose viešosiose vietose, o vakaro ir nakties metu – ir gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose, jeigu tai trikdo asmenų ramybę, poilsį ar darbą.

19. Triukšmas pagal paros laiką skirstomas:

19.1. dienos – nuo 7.00 val. iki 19.00 val.;

19.2. vakaro – nuo 19.00 val. iki 22.00 val.;

19.3. nakties – nuo 22.00 val. iki 7.00 val.

III SKYRIUS TRIUKŠMO PREVENCIJOS PRIEMONĖS

20. Triukšmo prevencija įgyvendinama siekiant valdyti triukšmą bei jo poveikį žmonių sveikatai.

21. Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės nustatomos Savivaldybės strateginiame veiklos plane.

22. Triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo matavimai atliekami standartizacijos norminių dokumentų nustatyta tvarka.

23. Savivaldybės taryba gali 50 m atstumu aplink tyliųjų viešųjų zonų triukšmo šaltinį nustatyti žemesnį leidžiamą triukšmo lygį, negu yra nustatytas triukšmo lygis tyliojoje viešojoje zonoje, jei ji pripažįsta, kad tyliųjų viešųjų zonų atskiros vietos dėl jose esančių triukšmo šaltinių kelia pavojų žmonių sveikatai.

24. Bendruosius renginių organizavimo Prienų rajono savivaldybės viešosiose vietose reikalavimus nustato Renginių organizavimo Prienų rajono savivaldybės viešosiose vietose tvarkos aprašas.

25. Muzikinių ar kitų renginių viešosiose vietose metu triukšmas negali viršyti teisės aktais nustatytų triukšmo ribinių dydžių.

26. Neuždarose patalpose ir atvirose teritorijose įrengti žaidimų, cirko ir kiti atrakcionai gali veikti dienos ir vakaro metu. Naktį jie gali veikti tik tuo atveju, jei nėra grojama muzika, o naudojami žaidimų, cirko ir kiti atrakcionų įrenginiai nekelia triukšmo, neviršijami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – higienos norma HN 33:2011) nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai, nepažeidžiami Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka šiai veiklai išduotų leidimų reikalavimai ir netrikdoma asmenų ramybė, poilsis ir darbas.

27. Daugiabučių namų savininkų bendrijoms, namus administruojančioms įmonėms rekomenduojama pasirengti Namų vidaus tvarkos ir žemės sklypo priežiūros taisyklės ir jose nustatyti triukšmo prevencijos reikalavimus. Visuotiniame namų savininkų susirinkime patvirtintos vidaus tvarkos taisyklės privalomos visiems daugiabučių namų gyvenamųjų ir kitos paskirties patalpų savininkams (naudotojams).

28. Tyliosiose viešosiose zonose ir tyliosiose gamtos zonose transporto priemonės ir rankinius mechanizmus, keliančius triukšmą, darbo dienomis draudžiama naudoti nuo 22.00 val. iki 7.00 val., poilsio ir švenčių dienomis – nuo 18.00 val. iki 8.00 val.

29. Viešosiose vietose nuo 22.00 val. iki 7.00 val. draudžiama:

29.1. skleisti garsinę reklamą laikinose ir stacionariose prekybos ar paslaugų teikimo vietose, taip pat transporto priemonėse, jei tai trikdo viešąją tvarką ir viešąją rimtį;

29.2. motorinėse transporto priemonėse leisti muziką ir (ar) tokių transporto priemonių skleidžiamu garsu trikdyti asmenų darbą, poilsį ar miegą;

29.3. naudoti mechanizmus ir kitą techniką, naudojamus lauko sąlygomis, kurie sukelia dirginimą, išskyrus tuos atvejus, kai šios priemonės reikalingos avarijoms likviduoti;

29.4. vykdyti prekių pristatymo ir krovos darbus prekybos įstaigose, kurios įsikūrusios arčiau nei 100 m nuo gyvenamųjų namų, jei tai trikdo gyventojų ramybę, poilsį ar darbą.

29.5. naudoti pirotechnikos priemones, išskyrus valstybinių švenčių dienomis bei per masinių pramogų renginius, kuriuos rengti nustatyta tvarka išduotas leidimas.

30. Gyvūnų savininkai arba už juos atsakingi asmenys privalo užtikrinti, kad jų gyvūnai netrikdytų viešosios rimties.

31. Siekdama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, Prienų rajono savivaldybės administracija kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos turi teisę laikinai:

31.1. apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą;

31.2. įpareigoti taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones;

31.3. suderinusi su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, nustatytoje teritorijoje apriboti arba uždrausti transporto priemonių eismą.

32. Triukšmo šaltinių valdytojai, planuojantys savo ūkinėje veikloje naudoti stacionarius triukšmo šaltinius, privalo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atlikti triukšmo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai įvertinimą.

33. Taisyklių reikalavimai netaikomi uždaroje patalpose grojamai muzikai, skleidžiamai garsinei informacijai ar reklamai, jei garsas nesklinda į išorinę aplinką ir neviršija teisės aktuose nustatytų triukšmo ribinių dydžių.

IV SKYRIUS

TRIUKŠMO PREVENCIJA RIBOJANT VEIKLĄ

34. Gyvenamojoje aplinkoje valyti ir tvarkyti teritorijas, naudoti tam skirtą techniką, išvežti atliekas, krauti prekes, produkciją ir kitas medžiagas naktį nuo 22 val. iki 7 val. galima tik nekeliant triukšmo ir netrikdant gyventojų ramybės.

35. Daugiabučiuose namuose įsikūrusių įmonių (parduotuvių, barų, kavinių ir kt.) ir įstaigų, kurių veikloje naudojami triukšmo šaltiniai, savininkai, esant gyventojų skundams ir kontroliuojantiems pareigūnams nustatčius triukšmo ribinių dydžių viršijimus, privalo normalizuoti triukšmo lygį ir (ar) keisti triukšmo šaltinio naudojimo laiką.

36. Savivaldybės teritorijoje fizinių ir juridinių asmenų atliekama statybos, rekonstrukcijų, remonto ir kitokia veikla (išskyrus avarijų ir stichinių nelaimių likvidavimo darbus), kurios skleidžiamas triukšmas trikdytų, neigiamai veiktų žmonių sveikatą, darbą, poilsį ar miego kokybę, vykdoma pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatytą statybos darbų pradžios ir pabaigos laiką.

37. Fizinis arba juridinis asmuo, vykdamas triukšmą keliančią ūkinę, komercinę veiklą gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, privalo numatyti triukšmo mažinimo priemones ir neviršyti leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, nurodytų higienos normoje HN 33:2011.

V SKYRIUS

TRIUKŠMO ŠALTINIŲ VALDYTOJŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

38. Triukšmo šaltinių valdytojai, planuojantys statybos, remonto, montavimo darbus gyvenamosiose vietovėse, privalo ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki šių darbų pradžios pateikti Savivaldybės administracijai informaciją apie triukšmo šaltinių naudojimo vietą, planuojamą triukšmo lygį ir jo trukmę per parą, triukšmo mažinimo priemones.

39. Nepateikus Taisyklių 38 punkte nurodytos informacijos, darbai negali būti pradėti, o jau pradėti darbai turi būti nedelsiant nutraukti.

40. Triukšmo šaltinių valdytojai, planuojantys statybos, remonto, montavimo darbus gyvenamosiose vietovėse, privalo ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki šių darbų pradžios informuoti kaimynus ar daugiabučio namo administratorių.

41. Triukšmo šaltinių valdytojai privalo laikytis nustatytų triukšmo ribinių dydžių ir užtikrinti, kad naudojamų įrenginių, inžinerinių statinių ir sistemų, vykdomos ūkinės veiklos ir jos lemiamo triukšmo lygis neviršytų vietovei, kurioje naudojami triukšmo šaltiniai, nustatytų triukšmo ribinių dydžių.

42. Planavimo organizatoriai, užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus ir planuodami ūkinę veiklą, privalo atsižvelgti į galimą triukšmo lygį ir užtikrinti, kad vykdamas veiklą nebūtų viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai.

43. Statant naujus objektus, kurie gali tapti triukšmo šaltiniu, juos rekonstruojant, eksploatuojant turi būti parinkti geriausi statybos (rekonstrukcijos) būdai, numatytos priemonės triukšmo lygiams mažinti ir šios priemonės įgyvendinamos.

44. Triukšmo šaltinių valdytojai, veikiantys ar vykdantys ūkinę veiklą Savivaldybės tarybos patvirtintose triukšmo prevencijos zonose:

44.1. per 30 dienų nuo šių zonų patvirtinimo privalo pateikti Savivaldybės administracijos direktoriui derinti triukšmo prevencijos veiksmų planus;

44.2. privalo kasmet pateikti Savivaldybės administracijos direktoriui triukšmo prevencijos veiksmų planų įgyvendinimo ataskaitas.

45. Savivaldybės administracija privalo reikalauti, kad:

45.1. triukšmo šaltinių valdytojai raštu patikslintų ir keistų triukšmo šaltinių naudojimo trukmę ir konkretų šių šaltinių veiklos pradžios ir pabaigos laiką;

45.2. išdavus leidimą statyti, baigtuose statiniuose būtų atliktos ekspertizės ir nustatyta, ar įgyvendinti visi triukšmo mažinimo reikalavimai.

46. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

47. Triukšmo šaltinio valdytojas, padaręs žalos žmonių sveikatai, turtui, aplinkai, privalo ją atlyginti įstatymų nustatyta tvarka.

48. Triukšmo šaltinių valdytojai privalo įvykdyti Savivaldybės administracijos nurodymus ar reikalavimus.

49. Vertinant gyvenamojoje aplinkoje viešosios rimties trikdymą, triukšmo matavimai nėra privalomi, nes gali būti remiamasi ir kitais įrodymais.

VI SKYRIUS TAISYKLIŲ KONTROLĖ

50. Fiziniai ir juridiniai asmenys iš Savivaldybės administracijos ar kitų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų institucijų turi teisę:

50.1. gauti teisingą informaciją apie triukšmo lygius, triukšmo prevencijos ir triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimą, leidžiamus triukšmo normatyvus ir planuojamų naudoti triukšmo šaltinių pavojingumą sveikatai;

50.2. dalyvauti vertinant planuojamos ūkinės veiklos, kurioje numatoma naudoti triukšmo šaltinius, poveikį visuomenės sveikatai ir aplinkai;

50.3. reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai.

51. Taisyklių vykdymą kontroliuoja įgaliotos valstybės institucijos, Savivaldybės administracija.

52. Triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo matavimus atlieka viešojo administravimo institucijos teisės aktų nustatyta tvarka (matavimas vykdomas atestuotų akredituotų laboratorijų).

53. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

54. Triukšmo šaltinio valdytojas, padaręs žalos žmonių sveikatai, turtui, aplinkai, privalo ją atlyginti įstatymų nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

55. Šios Taisyklės gali būti pakeistos, papildytos ar panaikintos Savivaldybės tarybos sprendimu.
